

اخبار

ابلاغ دستورالعمل اعطای تسهیلات عتبات عالیات به دانشگاهیان

مدیرعامل بانک ملت و سیدمحمدرضا فقیهی، رئیس ستاد عمره و عتبات دانشگاهیان در نشست مشترک بر تقویت همکاری های فی مابین تاکید کردند. به گزارش روابطعمومی بانک ملت، محمد بیگدلی مدیرعامل بانک ملت در این نشست با بیان این نکته که همکاری با ستاد عمره و عتبات خیر و برکات زیادی برای بانک ملت به‌همراه داشته است، اظهار کرد: «کارکنان شعب بانک با علاقه در این زمینه همکاری می کنند و به لطف خداوند سال جدید هم همانند سال های گذشته در خدمت زائران دانشگاهی خواهیم بود. وی با بیان این نکته که اطلاعیه مربوط به مصوبه اعطای وام و تفاهمنامه جدید مابین ستاد عمره و عتبات دانشگاهیان و بانک ملت به زودی به شعب سراسر کشور اعلام خواهد شد، افزود: «سال گذشته در مرحله اول ۲۵ میلیارد تومان به عتبات دانشگاهیان اختصاص پیدا کرد و در مرحله دوم، سه میلیارد تومان هم به آن اضافه و آن شاءالله در سال جاری هم این مبلغ با افزایش روبه‌رو خواهد شد.» مدیرعامل بانک ملت با تاکید بر این نکته که فعالیت ستاد در زمینه اعزام دانشگاهیان به عتبات عالیات کار ارزشمندی است و تاثیر این اقدام بر قشر دانشگاهی و همچنین فرزندان ما کاملا مشهود است، این اعلام کرد: «بانک ملت در این مسیر از هیچ کمکی دریغ نخواهد کرد.»

رکوردشکنی در بورس

دیروز فعالان بازار سهام شاهد رکوردشکنی در شاخص ها بودند به‌طوری که نماگر اصلی، طراز ۲۲۰ هزار واحدی را پشت‌سر گذاشت. رشد حجم و ارزش معاملات حکایت از افزایش نقدینگی در بازار سهام دارد؛ رشدی که غیرحرفه‌ای‌ها را به سرمایه‌گذاری در بورس ترغیب می‌کند. به گزارش «ایسنا»، دیروز نیز فعالان بازار سهام شاهد رکوردهای جدیدی در شاخص‌های بازار بودند به‌طوری که شاخص کل بازده نقدی و قیمتی توانست ۳۳۶۶ واحد رشد کند و بعد از کانال شکنی هایی، در طراز ۲۲۰ هزار و ۱۰۸ واحد بنشیند. رشد قیمت‌ها در بورس تهران در حالی صورت می‌گیرد که طی هفته‌ها و روزهای گذشته قیمت دلار در بازار آزاد با رشد همراه بوده و آمریکا تهدید کرده صادرات نفت ایران را به صفر می‌رساند، اما در عین حال از آنجاکه بیشتر شرکت‌های بورسی ایران، شرکت‌های صادرات‌محورند و با افزایش نرخ دلار سود بیشتری را شناسایی می‌کنند و قیمت سهام آنها رشد می‌کند و متعاقب آن شاخص بورس نیز مثبت می‌شود. از طرفی در این روزها با توجه به افزایش قیمت مسکن و تجدید ارزیابی دارایی شرکت‌ها و احتمال افزایش سرمایه‌از طریق تجدید ارزیابی، می‌تواند یکی از سببگنال‌های مثبت برای بازار باشد و در دامسنج بازار سرمایه نمود پیدا کند. از طرفی با سیل‌هایی که در هفته‌های گذشته رخ داد باعث شد نیاژ به سیمان کشور افزایش یابد در نتیجه در این روزها شرکت‌های سیمانی توانستند با رشد تولید، سود بیشتری را شناسایی کنند و در مواقعی به افزایش نماگر اصلی بازار کمک برسانند. هرچند دیروز می‌توانیم با تقرب خوبی بگویم بازار سهام یکدست سبزنگ بود اما وزن شرکت‌های بزرگ در همراهی با شاخص بازار بسیار پررنگ‌تر از شرکت‌های کوچک بود به‌طوری که به‌رغم رشد فزاینده حدود ۲۵۰۰ واحدی نماگر اصلی، شاخص سهم‌وزن حدود ۷۷۲ واحد رشد کرد و در طراز ۴۴ هزار و ۶۵۱ واحدی ایستاد. از طرفی در روزهای گذشته اولین عرضه اولیه بورس تهران صورت گرفت و ۱۰ درصد از شرکت سرمایه‌گذاری صدر تامین در بازار عرضه شد. همین عرضه اولیه در کنار اخباری که در رابطه با افزایش شاخص بازار در رسانه‌ها پیچید، سبب شد حتی سرمایه‌گذاران غیرحرفه‌ای به‌طور مستقیم به بازار سرمایه بیایند و نقدینگی این بازار را تا حدودی افزایش دهند به‌طوری که ارزش و حجم معاملات نسبت به ماه‌های پایانی سال ۹۷ شاهد افزایش است.

افزایش ۶۰ درصدی نرخ مصالح ساختمانی در تهران

شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان مسکونی تهران در زمستان پارسل در حالی به عدد ۳۵۶/۴ رسید و نسبت به شاخص فصل مشابه سال قبل ۵۹/۷ درصد افزایش نشان داد که آمارهای بانک مرکزی نیز حاکی از رشد قیمت مسکن در فروردین بود. به گزارش «فارس» رشد قیمت مسکن در یک سال گذشته نشان می‌دهد مصالح ساختمانی نیز نقشی اساسی در این رشد ایفا کرده است. مرکز آمار ایران گزارش شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران زمستان ۹۷ (برمیانی سال پایه ۹۰) را در حالی منتشر کرد که دو روز پیش نیز بانک مرکزی، متوسط قیمت مسکن در تهران را ۱۱ میلیون و ۲۷۰ هزار تومان اعلام کرده بود. شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران در زمستان ۹۷ به عدد ۳۵۶/۴ رسید که این رقم نسبت به شاخص فصل قبل (۳۳۱/۰)، ۷/۷ درصد و نسبت به شاخص فصل مشابه سال قبل (۲۲۳/۱)، ۵۹/۷ درصد افزایش داشته است. درصد تغییرات میانگین شاخص چهار فصل منتهی به زمستان سال ۹۷ نسبت به میانگین شاخص چهار فصل منتهی به زمستان سال ۱۳۹۶ معادل ۴۷/۸ درصد بوده که نسبت به همین اطلاع در فصل قبل (۳۷/۳ درصد) با افزایش روبه‌رو بوده است. مهم‌ترین نهاده بخش ساختمان را می‌توان به آهن آلات اختصاص داد که اتفاقا رشد بالایی داشته است. در زمستان ۹۷ شاخص قیمت گروه «آهن‌آلات، میلگرد و پروفیل در و پنجره و نرده» به ۲۰/۴ درصد نسبت به فصل قبل بیشترین تاثیر را در شاخص کل داشته است. گروه «چوب» با ۱۴/۲ درصد افزایش و گروه «سیمان، بتن، شن و ماسه» با ۹/۸ درصد افزایش، به ترتیب رتبه‌های بعدی را در افزایش شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران داشته‌اند. همچنین در این فصل، از بین تمامی گروه‌ها، گروه «شیشه» با ۵/۵ درصد، گروه «شیرآلات بهداشتی» با ۲/۲ درصد، گروه «ایزوگام و قیر و گونی و آسفالت» با ۱/۱ درصد، گروه «یراق‌آلات در و پنجره» با ۰/۲۶ درصد و گروه «گچ و گچ‌کاری» با ۰/۷ درصد به ترتیب بیشترین درصد کاهش را به خود اختصاص داده‌اند.

اقتصاد

بیزن زنگنه با تعطیل کردن کارت سوخت چقدر به کشور خسارت زد

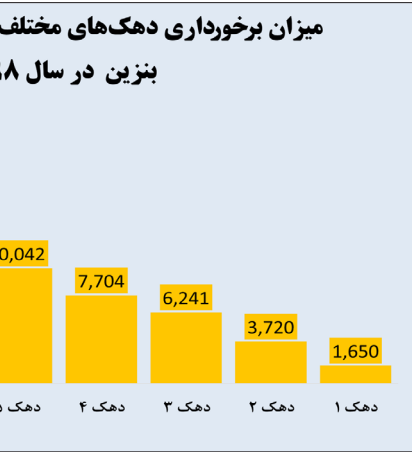
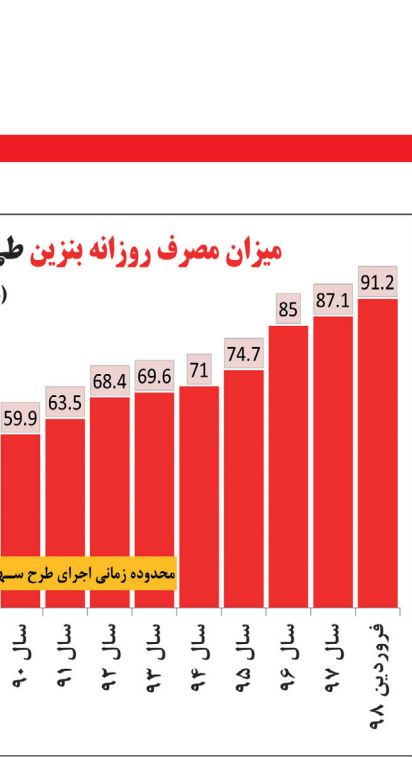
۳۰ هزار میلیارد تومان سوخت

که اگر این اتفاق بیفتد، دولت هیچ توان مالی برای واردات آن نخواهد داشت. این هشدارها درنهایت منجر به یک تصمیم‌سازی بسیار هوشمند در بدنه دولت و مجلس شد که نتایج بررسی‌های آماری به‌خوبی آثار مثبت این طرح را اثبات می‌کند. بر این اساس دولت و مجلس اقدامات اولیه اجرای طرح سهمیه‌بندی و هوشمندسازی مصرف سوخت را از سال ۸۵ کلید زدند و از تیرماه ۸۶ نیز سهمیه‌بندی سوخت با فعال‌سازی کارت سوخت به اجرا درآمد. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد اجرایی این طرح آثار بسیار مثبتی برای کشور داشته است، به‌طوری‌که در همان سال اول اجرای طرح، مصرف بنزین با کاهش روزانه ۹/۲ میلیون لیتری از ۷۳/۷ میلیون لیتر در سال ۸۵ به ۶۴/۵ میلیون لیتر در پایان سال ۸۶ رسید. همچنین در سال‌های بعد نیز روند کاهش‌ی مصرف بنزین ادامه داشت تا اینکه این میزان تا سال ۹۰ به ۶۰ میلیون لیتر (به‌اندازه مصرف سال ۸۰) رسید که در نوع خود یک رکورد بی‌سابقه در صرفه‌جویی مصرف سوخت در ایران محسوب می‌شد. اما طبیعی بود که با افزایش تعداد خودرو در کشور، میزان مصرف بنزین نیز باید سالانه رشد می‌کرد، بر این اساس از سال ۹۰ تا سال ۹۴ که طرح سهمیه‌بندی بنزین همچنان اجرا می‌شد، به‌طور سالانه مصرف بنزین حدود ۱/۸ تا دو درصد رشد کرد و میزان مصرف بنزین از حدود ۶۰ میلیون لیتر در سال ۹۰ به ۶۹/۶ میلیون لیتر در پایان سال ۹۳ رسید. با روی کار آمدن دولت روحانی در سال ۹۲، این دولت اگرچه دغدغه اصلی اولیه‌اش، مساله کیفیت بنزین مصرفی در کشور بود، اما از سال ۹۳ دولت همه تلاش‌های خود را صرف ناکارآمد جلوه دادن کارت سوخت کرد و درنهایت نیز این تلاش‌ها در سال ۹۴ نتیجه داد و مجلس مجاب به تصویب حذف کارت سوخت شد. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد برخلاف ادعای دولت مبنی بر عدم تاثیر کارت سوخت و طرح سهمیه‌بندی بنزین، طی دوره ۶ ساله (۹۴-۸۶) که طرح سهمیه‌بندی بنزین اجرا شده است، مصرف بنزین از ۷۵/۷ میلیون لیتر در سال ۸۵ به روزانه ۷۱ میلیون لیتر در سال ۹۴ رسید که حکایت از کاهش ۳/۶ درصدی مصرف بنزین در این دوره ۹ ساله است. همچنین طی پنج‌سال اخیر که کارت سوخت حذف و بنزین تک‌نرخی شده است، میزان مصرف از ۶۹ میلیون لیتر در پایان سال ۹۳ به ۹۱/۲ میلیون لیتر در فروردین ۹۸ رسیده است که حکایت از رشد ۳۱ درصدی طی این سال‌ها دارد.

۳۰ هزار میلیارد تومان؛ هزینه حذف کارت سوخت بنزین

همان‌طور که گفته شد، به‌رغم القای ناکارآمدی اجرای کارت سوخت به مجلس و مراکز تصمیم‌گیری از سوی زنگنه و یارانش، طرح سهمیه‌بندی بنزین طی مدتی که اجرا شد، دستاوردهای بسیار مثبتی در زمینه صرفه‌جویی مصرف انرژی در کشور داشت. کاهش میزان واردات و خروج ارز از کشور نیز از دیگر نتایج اجرای طرح سهمیه‌بندی بنزین بود که در این زمینه بررسی‌ها نشان می‌دهد اگر طرح سهمیه‌بندی بنزین در سال ۸۶ اجرا نمی‌شد، با لحاظ میزان تولید داخلی، میزان واردات در سال ۹۰ که ایران در بدترین شرایط تحریمی قرار داشت، به حدود روزانه ۴۰ تا ۵۰ میلیون لیتر می‌رسید اما از آنجاکه قرار بود ارزش بنزین مصرفی خارج از سهمیه بیشتر از مصرف سهمیه‌ای باشد، در آن صورت با میانگین قیمت ۱۵۰۰ تومان برای هر لیتر، ارزش میزان بنزین صرفه‌جویی‌شده به ۲۲/۴ هزار میلیارد تومان می‌رسید که معادل ۵۰ درصد بودجه عمرانی محقق‌شده کشور در سال ۹۶ است.

همچنین اگر ارزش ۱۵ هزار میلیارد لیتر بنزین صرفه‌جویی‌شده را به قیمت منطقه خلیج فارس (با لحاظ نرخ ارز دولتی در همه سال‌ها) محاسبه کنیم، ارزش آن به بیش از ۳۰/۲ هزار میلیارد تومان می‌رسد که این میزان معادل بودجه ۶ استان البرز، خراسان جنوبی، خراسان شمالی، گلستان، قم و اردبیل در سال ۹۸ است.

رشد کرده است. (که البته با افزایش چشمگیر تولید خودرو در کشور روند طبیعی است) بر این اساس با لحاظ رشد سالانه ۱/۸ درصدی مصرف بنزین، میزان مصرف روزانه بنزین در کشور طی سال‌های ۹۵، ۹۴، ۹۶، ۹۷ و فروردین سال جاری باید به ترتیب ۷۱ میلیون لیتر، ۷۲/۳ میلیون لیتر، ۷۳/۶ میلیون لیتر، ۷۴/۹ میلیون لیتر و ۷۶/۲ میلیون لیتر می‌بود. با این حال آنچه بعد از حذف کارت سوخت رخ داد، مصرف بنزین طی سال‌های ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷ و فروردین سال جاری به ترتیب به ۷۱ میلیون لیتر، ۷۴/۷ میلیون لیتر، ۷۵ میلیون لیتر، ۸۷/۱ میلیون لیتر و ۹۱/۲ میلیون لیتر رسیده است. به‌عبارت دیگر، اگر کارت سوخت حذف نمی‌شد، در سال ۹۵ حدود ۸۷/۶ میلیارد لیتر، در سال ۹۶ حدود ۴/۱ هزار میلیارد لیتر و در سال ۹۷ حدود ۵/۴ هزار میلیارد لیتر در مصرف بنزین صرفه‌جویی می‌شد.

از آنجاکه همه امور برنامه‌ریزی و طرح‌های آینده‌نگرانه با ارزیابی هزینه- فایده اجتماعی و اقتصادی همراه است، حال ممکن است این سوال مطرح شود که این آمار و ارقام چه فایده‌ای برای کشور دارد؟ در این گزارش ارزش «ریالی» میزان بنزین صرفه‌جویی‌شده درصورت ادامه اجرای کارت سوخت با سه نرخ داخلی هر لیتر هزار تومان سهمیه‌ای و آزاد هر لیتر ۱۵۰۰ نرخ عرضه در منطقه خلیج فارس محاسبه شده است که بررسی‌ها نشان می‌دهد اگر بنزین صرفه‌جویی‌شده فقط به قیمت هر لیتر ۱۰۰۰ تومان عرضه می‌شد، ارزش ریالی ۱۵ میلیارد لیتر بنزین حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان می‌شد؛ اما از آنجاکه قرار بود ارزش بنزین مصرفی خارج از سهمیه بیشتر از مصرف سهمیه‌ای باشد، در آن صورت با میانگین قیمت ۱۵۰۰ تومان برای هر لیتر، ارزش میزان بنزین صرفه‌جویی‌شده به ۲۲/۴ هزار میلیارد تومان می‌رسید که معادل ۵۰ درصد بودجه عمرانی محقق‌شده کشور در سال ۹۶ است.

همچنین اگر ارزش ۱۵ هزار میلیارد لیتر بنزین صرفه‌جویی‌شده را به قیمت منطقه خلیج فارس (با لحاظ نرخ ارز دولتی در همه سال‌ها) محاسبه کنیم، ارزش آن به بیش از ۳۰/۲ هزار میلیارد تومان می‌رسد که این میزان معادل بودجه ۶ استان البرز، خراسان جنوبی، خراسان شمالی، گلستان، قم و اردبیل در سال ۹۸ است.

چرا حذف کارت سوخت به‌نفع ثروتمندان بود؟

در سال ۹۴ استدلال اولیه دولتی‌ها که درنهایت منجر به حذف کارت سوخت شد این بود که بدون کارت سوخت میزان مصرف بنزین چندان تغییری نخواهد کرد، اما حالا دولتی‌ها علاوه‌بر اعتراف به قاچاق روزانه ۱۰ تا ۱۳ میلیون لیتری بنزین در دوره بعد از حذف کارت سوخت، اخیرا نیز در گزارشی که توسط سازمان برنامه

